

Mănăstirea Govora

Monument istoric. LMI 2010 VL-II-a-A-09904

sat SCĂRIȘOARA; comuna MIHĂEȘTI

Biserica Mănăstirii, Vedere Nord-Vest

Biserica Mănăstirii,
Vedere Vest -Pridvor

Biserica Mănăstirii,
Vedere Est-Altar

An construcție sau atestare istorică: Datare, 1492-1496 – conform LMI 2010

Scurtă prezentare a lăcașului de cult: Mănăstirea Govora cu hramul „Adormirea Maicii Domnului” este un vechi așezământ monahal, amplasat la poalele dealului Coșul Mare, pe raza comunei Mihăești, la 6 kilometri distanță de Băile Govora și la 18 kilometri de municipiul Râmnicu Vâlcea. Numele acestei mănăstiri – Govora – vine de la cuvântul slavon „gavariti”, care se traduce „a vorbi”, „a spune”, sau „izvor”, „murmur de izvor”, ori din dialectul traco-dac, însemnând „adâncitură”, vale cu multe izvoare.

Ridicată parțial în secolul al XIV-lea și al XV-lea, sub domnia lui Vlad Dracul, Mănăstirea Govora este una dintre cele mai vechi mănăstiri din Țara Românească. Fiind pustiită de boierul Albu cel Mare, în vremea domniei lui Vlad Țepeș (1448-1476), mănăstirea a fost refăcută de Vlad Călugărul și Radu cel Mare, între anii 1492-1496. Între anii 1640-1645, domnitorul Matei Basarab repară în întregime mănăstirea. Sfântul domnitor Constantin Brâncoveanu, prin Ieromonahul Paisie, starețul mănăstirii Govora, face renovarea și completarea ansamblului monahal cu clopotnița și clădirile de pe latura stângă și de nord. Trapeza mănăstirii a fost adăugată complexului în anul 1775. Restaurat integral între anii 1958-1969, ansamblul Mănăstirii Govora a suferit deteriorări în urma cutremurelor din anii 1977 și 1986, după care au început alte lucrări de renovare.

Biserica centrală a mănăstirii, închinată Maicii Domnului, așa cum se prezintă azi, datează din timpul Sfântului Constantin Brâncoveanu. Ridicată în mijlocul incintei, pe un plan treflat, având o singură turlă, așezată pe naos, biserica are o cornișă de cărămidă în formă de dinți de fierăstrău. Exteriorul bisericii este simplu, zugrăvit în alb, decorat prin brâul median. Pridvorul este deschis, susținut de opt coloane din piatră sculptată. Catapeteasma este sculptată în lemn de tei, împodobită cu icoane pictate pe fond de aur.

Detaliu Picturi Interioare

Uși Împărățești

Detalii Catapeteasmă

Pictura bisericii este lucrată în frescă, în renumitul stil brâncovenesc, fiind executată în anii 1711-1712, de zugravi aparținând Școlii de la Hurezi, fapt atestat prin inscripțiile murale păstrate până astăzi.

Icoana Maicii Domnului cu Pruncul, de la Mănăstirea Govora, datează din anul 1530. Această icoană, zugrăvită după modelul numit „Hodighitria”, adică „Îndrumătoarea”, se presupune a fi una dintre primele icoane zugrăvite într-un atelier local. Această reprezentare a Maicii Domnului este cel mai frecvent tip iconografic bizantin.

Faptul prin care Govora a contribuit efectiv la promovarea culturii neamului românesc și pentru care avea să se înscrie pentru totdeauna între centrele de cultură din țară, a fost întemeierea tipografiei în incinta ei. Aceasta s-a făcut din porunca și cu cheltuiala înțeleptului voievod Matei Basarab și cu osteneala egumenului Meletie Macedoneanul, care o adusese de la Kiev, dăruită fiind de Petru Movilă. În tiparnița mănăstirească de la Govora, între anii 1636-1642, s-au tipărit cărți de slujbă slavonă, printre care și „Psaltirea” (1637); mitropolitul Teofil a tipărit tot aici „Pravila Mică” (1640) și „Pravila de la Govora” (1640), prima carte de lege în limba română. Printre valorile de artă ale mănăstirii Govora menționăm: un Epitrahil dăruit de Radu cel Mare, cu o broderie lucrată în fir de aur, argint și mătase (sunt brodați: Mântuitorul Iisus Hristos, Maica Domnului, Sfântul Ioan și alți sfinți); icoana Maicii Domnului Hodighitria; icoana Maicii Domnului Îndurerată.

În incinta mănăstirii, în încăperile boltite ale clădirilor se află un mic muzeu în care sunt expuse străvechi obiecte de cult și gospodărie casnică, icoane cu vechime de trei - patru secole, cărți bisericești rare, din veacurile al XVII-lea și al XVIII-lea.